

Christian Pries Andersen
Skovgaardsvej 104, Balle

Minivådområdet havde form som en trekant, er kilet ind mellem 3 naboer.

Bedriften

Svineproduktion, 700 søer og smågrise og slagtesvin på 2 ejendomme tæt på hinanden
160 ha dyrkning af foder
Overtog gården i 2012 og den med minivådområdet i 2015

Det var et plus, at gården der blev købt i 2015, havde et minivådområde. Jeg ser det som et positivt virkemiddel, som måske kan komme mig selv til gavn på sigt, men i første omgang kan komme os alle sammen til gavn.

Du kan godt se ideen i at rense vandet og sende rensset vand tilbage.
Var det en af årsagerne til at du ville købe gården? Nej, det var det ikke.

Det er positivt at minivådområdet var der frem for at der bare havde været et stykke græs, så er det en fordel.

Overvejede du vedligehold af minivådområde da du skulle overtage ejendommen? Om det ville komme til at koste dig noget?

Overhovedet ikke, der har heller ikke været noget indtil videre.

Jeg har været meget her i området, da minivådområdet blev startet op. Jeg har kendt til det fra starten og ved hvad det handlede om. Det er min tidligere arbejdsgiver, som fik etableret minivådområdet.

Det var CK som kom på besøg, så vidt jeg husker. Jeg har også kørt Geos-projekter og Aarhus Universitet projekter i mine marker. Hvem der har lavet hvad hvornår.

Der er hele tiden gang i noget her.

Jamen det er noget med at området er valgt helt tilbage til ?? fordi de har kunnet måle på alle de vandløb, som løber herfra, og det har de gjort meget i kommunen, specielt her, og så har de kørt et projekt med måling af rød zone-rør, med sugeceller for at måle indholdet af nitrat i rødzonerne.

Aarhus Universitet har lige været her, på naboens jord og Geos har lavet stort projekt ved siden af minivådområdet de sidste 3 år (større projekt som handler om udvaskning af nitrat til Østersøområdet, da det blev afsluttet overtog Aarhus Universitet nogle af deres ting.

Minivådområdet?

Kender ikke årsagen til at det blev etableret.

Der ligger et andet minivådområde 500 m fra Christians minivådområde (Karsten Kjærs), det er et matrice vådområde.

Mit er et terrasseminivådområde. Kan du forklare princippet i det?

Vandet kommer ind i det første bassin, hvor det ret hurtigt løber videre i de næste to bassiner, hvor det står i længere tid.

Der er niveauforskel fordi der er naturligt fald i landskabet. Derfor har det ikke været nødvendigt med en pumpe. Drænoplanet er nok 50 ha. Det er ikke kæmpestort. Marken var drænet i forvejen. Minivådområdet er placeret der hvor det ligger fordi det var et naturligt sted, nede i en lavning.

Der er et lillebitte vandløb, som løber mellem markerne der hvor minivådområdet ligger, og det er rørlagt længere nede. Så umiddelbart løber det ikke ud i noget vandløb.

Ole Lyngbys minivådområder løber i Revså og derefter i Odder Å.

Var der bøvl med at etablere minivådområdet?

Ja, det var der.

Nabobøvl, der bor en kvinde foran minivådområdet som har været meget imod minivådområdet, hun var bange for at minivådområdet skulle tiltrække myg.

Også lodsejer bøvl. Ham jeg købte gården af og som sagde ja til at etablere minivådområdet, og som var med til at planlægge, at det skulle ligge der, han var kommet til at placere det på naboens jord. Det var den dyreste ha, han nogensinde havde købt. Han havde jo sagt ja til projektet, så han var nødt til at købe den af naboen.

Minivådområdet kom til at ligge på en eng, noget af engen var den tidligere ejers, noget var naboens, så han måtte købe det hele.

Skulle der flyttes jord i forbindelse med etablering af minivådområdet? Jeg tror det var begrænset. Jeg har fået fyldt lidt jord på en af markerne, men det er ikke ret meget. Jeg tror ikke det er mere end hvad der er gravet, hvor bassinerne er gravet.

Det har ikke påvirket markdriften.

Ved ikke, om markdriften er blevet bedre på de marker som drænes ned til minivådområdet.

Afvanding af marken, har minivådområdet gjort det bedre? Nu har jeg ikke dyrket marken inden, men det har ikke gjort det værre.

Nordjylland, fladt, pumpe. Ja, her har vi nogle terrænforskelle som gør at vi ikke har de problemer eller udfordringer.

Den tidligere ejer blev spurgt om han ville være med, området blev udvalgt. Christian kender ikke hans baggrund.

Og han havde ikke tænkt at det skulle koste ham noget, og det kom det så lidt til, fordi han var nødt til at købe en del af engen af naboen. Det var lidt en streg i regningen.

Det ligger lige i skel til en nabo og han havde han ikke rigtig fået involveret, og nogle af hans dræn skulle også have været i minivådområdet. Det var naboen til den anden side. Minivådområdet ligger ned i en kile og har naboer til begge sider og et hus med hende med myggene.

Den nabo han overhovedet ikke havde involveret, og da de skulle grave skulle de også ind over hans jord og han gik i forsvarsposition. Jeg tror nok det endte med at hans dræn ikke blev bundet i. Det ville han ikke have. Det ville ellers være naturligt, han har dræn der går den vej ud. Jeg har det fint med ham.

Den anden nabos dræn går også i, men han afvander mest til den anden side, så alt i alt kommer vandet mest fra Christians arealer.

Kvalerne med nabodamen er for længst overstået. Det var mest i starten. Jeg har ikke mærket noget til det. Det hjælper somme tider at få en ny ejer på.

Der er faktisk ikke problemer med myg. Den natur hun har fået dernede den burde opveje det. Det kan kun være positivt at bo op ad minivådområdet. Hun går tur på vejene ikke på minivådområdet.

Når jeg går på jagt, når jeg går en tur med riflen så går jeg altid derned. Jagtbyttet kan godt lide at opholde sig i nærheden af minivådområdet.

Det er et fint sted at have i marken. Der kommer lige en plet natur med nogle variationer, som vi ikke normalt har. Der er lidt herlighedsværdi i det.

Vedligehold

Jeg har overhovedet ikke gjort noget, men jeg tror måske at det snart skal renses op. Det er ved at være tilgroet, specielt efter sidste år, hvor det var så tørt, hvor der nærmest ikke var noget vand i.

Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre for at vedligeholde det. Jeg må henvende mig til kloge folk hos SEGES.

Eller en oplandskonsulent i området. Jeg sidder i bestyrelsen i Odder/Skanderborg Landboforening.

Mit minivådområde er etableret inden ordninger og tilskud, så jeg kommer selv til at betale for vedligehold, og det tæller heller ikke med nogen steder i det samlede antal minivådområder (Line bekræfter). Effekten tæller med.

Jeg ved ikke, om der laves kontrolmålinger stadig væk. Jeg får ikke noget at vide. Jeg fik lidt at vide i starten af CK.

Jeg fik foreløbige resultater fra CK. Det virkede fint, men udgangspunktet var meget lavt. Der var ikke så meget kvælstof og fosfor i drænvandet. 50 % af ingenting er ikke ret meget.

Jeg kan ikke huske tallene for effekten.

Hvad betyder det for dig at du har et minivådområde? Jeg synes, det er positivt for min ejendom. Det er en positiv fortælling at vi gør noget. Det giver lidt ren samvittighed. Og det er rart at have noget natur. Det giver variation, at vi ikke kun har flade marker.

Vil du anbefale andre landmænd at etablere et minivådområde?

Ja, nu kender jeg jo godt historien som den ser ud lige nu (manglende godkendelse af nye minivådområder), men hvis vi ser bort fra det så ja.

Jeg indskyder, at LF arbejder på at landmænd der etablerer minivådområder får en reduktion i kravet til efterafgrøder.

Det ville lige være det sidste der gjorde at det blev rigtig attraktivt at anlægge et minivådområde. Der mangler lige den sidste gulerod. Det er fint nok at gøre noget for fællesskabet, men der er altid nogen, som aldrig gør noget for fællesskabet, de kun kører deres eget løb.

Har I i bestyrelsen snakket om, hvordan man får landmændene i et opland med på at etablere minivådområder.

Vi har egentlig fået dem ret god med her, fordi det har været italesat, siden det første blev lavet hos Ole Lyngby. Alle landmænd her ved godt, hvad et minivådområde er og at det er noget positivt og at vi fra

foreningens side også bakker meget kraftigt op om det. Så der har været meldt en del minivådområder ind til vores oplandskonsulent, men det stranded hos kommunerne pga. § 3 områder.

Der er 2 rigtig store oplande i området hvor der kunne laves minivådområder og de er begge strandet hos Aarhus Kommune pga. § 3. Så de bliver ikke til noget lige nu. Det ene minivådområde kunne tage over 200 ha. Det er kun en landmand og en forpagter. Pga. en eng som har været våd og så har de ikke lige dyrket den op. Det har været forskellige forpagtere, som ikke har dyrket den og så er den blevet til et §3 område, og så må der ikke laves et minivådområde. Og det har ellers altid været en del af marken.

I bestyrelsen går I op i at få informeret landmændene om minivådområder, og der er en positiv stemning omkring det? Det er der.

Efter de nye sager er der ikke nogen der gør noget nu. Der er ikke nogen, der vil røre ved det lige nu.

Vi har brug for at få lukket den udfordring der er lige nu, at man risikerer at have brugt ½ mio. kr. på et minivådområde og så få det underkendt. Det er der ingen der vil have noget at gøre med.

Velviljen er der. Landmændene vil gerne.

Dialog med kommunen.

Odder kommune har vi god dialog med. Aarhus Kommune er svær at have med at gøre. Området er delt op imellem Aarhus og Odder kommune.

I Aarhus Kommune skal de bare være på tværs når det drejer sig om landbrug. Det er fornemmelsen. Aarhus kommune er ikke kommet lodsejerne med de to store projekter i møde.

Jeg vil godt anbefale andre landmænd at etablere et minivådområde. Hvis jeg havde haft et sted til et minivådområde mere, så ville jeg også have været klar på at lave et mere. Jeg har ikke flere marker der ligger oplagt til et minivådområde.

Havde du nogen overvejelser i forhold til at overtage et minivådområde, var der noget, du undersøgte? Nej

Og som sagt, jeg synes det er positivt at det var der, det burde være en del af en salgsoptilling når der er et minivådområde.

Hvad ville du så slå på i en salgsoptilling? Det er en ejendom hvor der er gjort noget for miljøet.

Så længe der ikke er den sidste gulerod, at der er en økonomisk fordel, så er det jo kun følelser. Det er hardcore business at handle en ejendom. Var der den sidste gulerod i forhold til at der var en økonomisk fordel, så ville der dukke en masse minivådområder op, afhængigt af hvor stor en gulerod der var i det, hvor stor en økonomisk fordel der var i det.

Hvordan arbejder I med på centret? Vores oplandskonsulent har jo kortet over hvor de bedste områder ligger, og hun har taget kontakt til de pågældende lodsejere og været ude at besøge dem. I starten meldte folk selv projekter ind, og så tog hun fat på at undersøge, hvem der havde ejendommene og tage rundt og besøge dem.

Der var flere minivådområder på tegnebrættet og oplandskonsulenten hjalp dem med ansøgningen. Men det hele er lige sat i stå. De nåede ikke en deadline sidste år og nu skulle de have dem med i denne omgang,

men har trukket sig og venter med at gøre mere. Der er nogle temmelig store projektet på tegnebrættet, men de ligger stille nu.

Vi har også et projekt her i Odder, som er gået i stå pga §3 område, som heller ikke kan blive til noget, en landmand som meget gerne vil gøre noget. Lige ved siden af et af Ole Lyngbys minivådområder. Han har græsmarker, og de er blevet til §3, fordi han ikke har dyrket dem.

Det er tit sådan nogle steder det giver mest mening at lægge minivådområderne, for at lægge dem oppe på en høj midt på en mark. Og lavninger er tit uopdyrkede arealer, der er for vådt til at man kan dyrke det, og så er det blevet til §3.

Hvad skal der til for at løse op for knuden?

Det tror jeg ikke kan løses, for det er bare modsatrettede interesser. Der skal man blive enige om et eller andet større mål for at det skal kunne lade sig gøre.

Vedligehold

Kan man finde en guide eller en kontaktperson? Det ved oplandskonsulenten noget om. Vi har brug for noget information.